

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 7 mars 1924 kl. 2 e. m.

Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt till viss handräckning hos länsstyrelse för enligt lagen om enskilda vägar förordnad förrättningsman, som ej är lantmätare.

I en inom andra kammaren av herr *Vennerström* väckt motion nr 302 hemställes, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte ombesörja utredning och framläggande av förslag till sådana ändringar uti nu gällande lagar och författningar, att en enligt lagen om enskilda vägar förordnad förrättningsman, vilken icke är lantmätare, må kunna äga rätt att hos vederbörande länsstyrelse erhålla handräckning för utfående av arvode och kostnader enligt lantmäritaxans § 65.

Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Över densamma har utskottet inhämtat lantmäteristyrelsens yttrande, vilket som bilaga åtföljer detta utlåtande.

Motionen avser att bereda enligt lagen om enskilda vägar förordnad förrättningsman, som icke är lantmätare, samma rätt till handräckning för utfående av arvode och kostnader, som tillkomma dylik förrättningsman, vilken är lantmätare. Enligt nu gällande ordning kan det bli nödvändigt för en förrättningsman, som ej är lantmätare, att genom stämning hos domstol få en rättmätig fordran gäldad, vilket i det fall att de tredskande äro många och det belopp, var och en skall gälda, mycket litet, motionären med rätta finner förenat med betydande omgång och besvär.

Utskottet.

Utskottet vill emellertid påpeka, att, även om en förrättningsman ej är lantmätare, förefinnes för honom intet hinder att i fall, varom här är fråga, begära handräckning av överexekutor. Genom lagen av den 26 april 1907 om handräckning för fordrans utfående finnes nämligen möjlighet beredd att på bekvämare sätt än genom anlitande av domstol komma till sin rätt gent emot tredskande gäldenärer. Sådan handräckning sökes skriftligen hos överexekutor i den ort, där gäldenären har sitt bo eller hemvist eller någon tid uppehållit sig. Upptages ansökningen av överexekutor, åligger det borgenären att uttaga handlingarna och delgiva dem åt gäldenären, varefter förfares enligt föreskrifterna i utsökningslagen § 2. Självfallet kan överexekutor vid prövning

av sådan ansökan komma till den uppfattningen, att den icke bör upptagas. Men i detta fall äger den rättssökande anföra besvär i hovrätt. Rätt att söka handräckning äga således dessa förrättningsmän redan nu och likaledes rätten att anföra besvär i det fall, sådan handräckning icke lämnas.

Utskottet har under dessa förhållanden, då det ej kunnat komma ifrån, att sådana fall, som i motionen beröras, torde vara ytterst sällsynta, och då en ändring i överensstämmelse med motionärens yrkande skulle kunna tänkas medföra ej önskvärda konsekvenser, ej funnit tillräckliga skäl för att tillstyrka bifall till motionen utan får, på grund av vad sålunda anförts, hemställa,

att förevarande motion icke måtte föranleda någon andra kammarens åtgärd.

Stockholm den 7 mars 1924.

På utskottets vägnar:

LARS DALGREN.

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar *Dalgren, Wallerius, Svensson* i Långelanda, *Öhman, Johansson* i Edsbyn, *Dahlén, Molin, Rydström*, fru *Thuring* och herr *Jonsson* i Mörkhult.

Till Riksdagens Andra kammarers första tillfälliga utskott.

Genom nådig remiss den 15 innevarande månad har lantmäteristyrelsen anbefallts att avgiva och till Eder överlämna utlåtande över till Eder remitterade motionen nr 302 om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt till viss handräckning hos länsstyrelse för enligt lagen om enskilda vägar förordnad tjänsteman, som ej är lantmätare.

I anledning härav får lantmäteristyrelsen anföra följande.

Till en början vill lantmäteristyrelsen erinra, att någon förmånsrätt eller panträtt icke finnes stadgad för lantmäteriarvode och att under årens lopp ej så få lantmätare till följd härav lidit förluster.

En undersökning, som lantmäteristyrelsen företog år 1909, gav vid handen, att någon enhetlig praxis inom länsstyrelserna då ej förefanns i fråga om tillämpningen av 23 § i då gällande 1881 års taxa på arvode för lantmäteriförrättningar. Hos en eller annan länsstyrelse saknades ej helt och hållet tendens att likställa lantmätaren med enskild rättssökande och i överensstämmelse härmed låta honom själv uttaga handräckningsakten och på egen bekostnad ombesörja delgivning. Så vitt lantmäteristyrelsen kunnat inhämta, tillämpas

emellertid nu gällande stadgande så gott som undantagslöst på det sättet, att, sedan lantmätaren hos länsstyrelsen gjort framställning om handräckning, behandlas ärendet helt och hållet såsom en tjänsteangelägenhet och lantmätaren får i tjänsteväg redovisning, vilken givetvis även understundom visar sig bestå i bevis om saknad av utmättningsbara tillgångar.

När lantmätaren verkställer förrättning enligt lagen om enskilda vägar på landet, är han att anse såsom tjänsteman, som har att för begångna fel ansvara såsom för fel i tjänsten. Han har speciell utbildning samt vana vid förrätningars utförande, häri inbegripet upprättande av arvodesräkningar, och står i såväl detta som andra avseenden under överordnads inseeende. Detta innebär givetvis vissa garantier såväl för sakägarna som för staten, vartill för statens del kan antagas hava tagits hänsyn då beslut fattats om den omedelbara exibiliteten. Motsvarande garantier saknas givetvis, då andra än lantmätare utföra förrättningar, varom här är fråga.

Beträffande lantmäteriarvode har stadgandet om rätt till handräckning funnits långt före tillkomsten av nya utskökningslagen. Huruvida Kungl. Maj:t i all synnerhet efter tillkomsten av nämnda lag må anses äga att i den för stiftande av ekonomisk lag stadgade ordning, i fall som det föreliggande, medgiva omedelbar exibilitet innefattar ett spörsmål, rörande vilket det icke tillkommer lantmäteristyrelsen att göra något uttalande.

Styrelsen har emellertid med hänsyn till den förvaltningsgren styrelsen företräder intet att erinra mot framgång för det i motionen framställda önskemålet, men styrelsen kan å andra sidan ej underlåta att framhålla, att dettas förverkligande möjligen kan medföra konsekvenser, som knappast kunna anses gagneliga.

Slutligen finner sig lantmäteristyrelsen böra framhålla, att det i motionen framställda önskemålet i väsentlig mån torde kunna anses tillgodosett genom lagen om handräckning för fordrans utförande.

Stockholm den 18 februari 1924.

TORSTEN NOTHIN.

J. Hamrin.